Informator o rozliczeniu

PIT

za 2011 rok

Pierwsze dni nowego roku to dla urzędów skarbowych i podatników początek kolejnej kampanii składania PIT-ów, czyli zeznań dotyczących dochodów osiągniętych w 2011 roku. Jak co roku, wychodząc naprzeciw potrzebom podatników, stworzyliśmy krótki informator, który daje odpowiedź na najczęściej zadawane przez podatników pytania dotyczące rozliczenia.

FORMULARZE PIT

Rozliczając się za 2011 rok podatnicy zetkną się z formularzami o takich samych oznaczeniach jak podczas poprzedniego rozliczenia rocznego. Nie oznacza to jednak, że wszystkie formularze będą dokładnie takie same jak przed rokiem. Dlatego najlepiej, aktualne formularze do rozliczenia się za 2011 rok, pobrać ze strony internetowej Izby Skarbowej w Białymstoku pod adresem www.is.bialystok.pl lub pobrać w urzędach skarbowych.

Z jakich formularzy skorzystamy? Będą to:

- **PIT-37** przeznaczony dla podatników otrzymujących wynagrodzenie za pracę, pracujących na zlecenia, emerytów i rencistów.
- **PIT-36** przeznaczony dla podatników prowadzących działalność gospodarczą na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej, samodzielnie opłacających zaliczki na podatek i tych, którzy są zobowiązani doliczyć do swoich dochodów dochody małoletnich dzieci, uzyskali dochody za granicą oraz tych, którzy osiągnęli dochód z odpłatnego zbycia nieruchomości, nabytych w latach 2007-2008.
- **PIT-36L** (oznaczony kolorem żółtym) przeznaczony dla osób osiągających dochód z działalności gospodarczej opodatkowany jednolitą 19% stawką podatku.

Ponadto, niektórzy podatnicy, oprócz jednego z wyżej wymienionych formularzy będą zobowiązani wypełnić formularz **PIT-38 i PIT-39.**
W **PIT-38** podatnicy wykazywać będą przychody z kapitałów pieniężnych m.in. z odpłatnego zbycia papierów wartościowych takich jak akcje, obligacje (dotyczy to np. nabywców akcji banku PKO BP, którzy je już sprzedali), pożyczonych papierów wartościowych, pochodnych instrumentów finansowych, udziałów w spółkach mających osobowość prawną oraz tych, którzy osiągnęli dochód z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych nabytych w latach 2007-2008 (podatnicy tacy mogą wybrać czy dochody z odpłatnego zbycia takich nieruchomości chcą rozliczyć w formularzu PIT-38 czy PIT-36). Dochodów z giełdy nie będzie się łączyło z innymi dochodami.
W zeznaniu **PIT-39** rozliczymy dochód z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych nabytych, wybudowanych (oddanych do użytkowania) po 31 grudnia 2008 r.
Nadal będą funkcjonowały formularze: **PIT/D** przeznaczony do wykazywania ulg mieszkaniowych i **PIT/O** na pozostałe ulgi.
Tak jak przed rokiem, podatnicy uzyskujący dochody z zagranicy, i którzy zapłacili z tego tytułu podatek wypełniają **PIT/ZG**. Formularz ten jest załącznikiem do zeznań PIT-36, PIT-36L, PIT-38 i PIT-39.

ODLICZENIA OD DOCHODU

ULGA REHABILITACYJNA

Rozliczając się za 2011 r. nadal będzie można odliczyć od dochodu wydatki na cele rehabilitacyjne ponoszone przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub przez podatnika, na którego utrzymaniu jest taka osoba (art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych). Katalog tych wydatków zawarto w art. 26 ust. 7a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (pdof).

Podstawowym warunkiem skorzystania z ulgi rehabilitacyjnej jest posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności (podstawy do skorzystania z niej nie stanowi sam fakt otrzymywania dodatku pielęgnacyjnego czy nawet bardzo zły stan zdrowia).

Pamiętać jednak trzeba, że niektóre z wydatków na cele rehabilitacyjne mają ograniczenia kwotowe np. odliczenia z tytułu opłacenia przewodników osób niewidomych, utrzymania przez osoby niewidome i niedowidzące zaliczone do I lub II grupy inwalidztwa oraz osoby z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczone do I grupy inwalidztwa psa asystującego (status psa asystującego winien być potwierdzony certyfikatem), czy używania samochodu osobowego przez osobę niepełnosprawną dla potrzeb związanych z dojazdem na zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne nie mogą w roku podatkowym przekroczyć po 2.280 zł, na każde z tych odliczeń.

Podatnik nie musi posiadać dowodów dokumentujących poniesienie tych wydatków. W związku z nowelizacją przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych obowiązującą od 1 stycznia 2011 r. podatnik na żądanie organów podatkowych musi wskazać z imienia i nazwiska osoby, które opłacono z racji funkcji przewodnika, okazać certyfikat psa asystującego, przedstawić dokumenty świadczące o odbyciu zabiegów leczniczo-rehabilitacyjnych, do dojazdu na które wykorzystywano samochód np. skierowanie na zabiegi.

Ponadto podatnicy, na których utrzymaniu pozostają osoby niepełnosprawne mogą skorzystać z ulgi na cele rehabilitacyjne, pod warunkiem, że w roku podatkowym dochody osób niepełnosprawnych nie przekraczają kwoty 9.120 zł.

W ramach powyższej ulgi można także odliczyć wydatki poniesione na leki stanowiące różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu, a kwotą 100 zł, jeśli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna je stosować stale lub czasowo. W tym przypadku górny limit odliczenia nie występuje.

INNE ODLICZENIA OD DOCHODU

Od dochodu osiągniętego w 2011 r. można także odliczyć:

1) **darowizny na cele krwiodawstwa realizowanego przez honorowych dawców krwi, kultu religijnego i na rzecz organizacji pożytku publicznego**. Poniesione darowizny nie mogą przekroczyć 6 % dochodu (art. 26 ust. 1 pkt 9 ustawy o pdof), z tym, że darowizny na działalność charytatywno – opiekuńczą kościelnych osób prawnych podlegają odliczeniu w pełnej wysokości. Pamiętać należy, że darowizny „kościelne” będą musiały być udokumentowane wpłatą na konto obdarowanego.

   Uwaga: Należy mieć również na uwadze, że nie podlegają odliczeniu od dochodu darowizny przekazane, przez osoby fizyczne na rzecz rad rodziców w szkołach i

przedszkolach (publicznych i niepublicznych) na realizowane przez te organy cele oświatowe.

2) **odsetki od kredytów mieszkaniowych – w ramach tzw. praw nabytych**. Zakres tej ulgi obejmuje również wydatki poniesione na spłatę odsetek od kredytu (pożyczki) udzielonego podatnikowi na refinansowanie „starego" kredytu mieszkaniowego oraz odsetek od każdego kolejnego kredytu (pożyczki) zaciągniętego na spłatę kredytu mieszkaniowego lub kredytu refinansowego do upływu terminu spłaty nie dłużej niż do 31.12.2027 r. Kwota stanowiąca **podstawę określenia** wysokości odliczeń z tytułu wydatków na spłatę odsetek **nie może** przekroczyć 325.990,00 zł.

3) **wydatki poniesione przez podatnika z tytułu użytkowania sieci internetowej** w maksymalnej wysokości 760 zł (art. 26 ust. 1 pkt 6a ustawy o pdof).
Ważne! Począwszy od 2011 r. odliczeniu podlegają również wydatki poniesione **na Internet za pośrednictwem urządzeń mobilnych i telefonów komórkowych.** Rozszerzenie ulgi dotyczy również wydatków na korzystanie z Internetu w kawiarenkach internetowych. **Podstawą odliczenia będzie nie tylko faktura VAT, ale każdy dokument stwierdzający poniesienie wydatku zawierający w szczególności: dane identyfikujące kupującego i sprzedającego, rodzaj usługi oraz kwotę zapłaty.**

4) **składki zapłacone za granicą ze środków podatnika na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne w innym niż Polska państwie Unii Europejskiej (UE), lub innym państwie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) bądź w Konfederacji Szwajcarskiej.** Warunkiem skorzystania z takiego odliczenia jest udokumentowanie zapłaty składek oraz istnienie podstawy prawnej do uzyskania przez polski organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego państwa, w którym podatnik opłacał składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne. Odliczenie jest możliwe, jeżeli składki te nie zostały wcześniej odliczone od dochodu (przychodu) w innym niż Polska państwie UE, EOG lub Szwajcarii. Nie podlegają odliczeniu składki, których podstawę stanowi dochód (przychód) zwolniony od opodatkowania.

ODLICZENIA OD PODATKU

ULGA RODZINNA

Podatnicy składający zeznania PIT-36 lub PIT-37 za 2010 r. mogą pomniejszyć należny podatek dochodowy z tytułu wychowania dzieci własnych i przysposobionych. Podatnikami uprawnionymi do ulgi są także opiekunowie prawni i rodziny zastępcze. Ulga przysługuje na każde dziecko małoletnie:

1) bez względu na wiek, jeśli dziecko otrzymywało zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,
2) uczące się, w tym także poza granicami Polski, do ukończenia 25 roku życia, pod warunkiem, że w roku podatkowym dzieci te nie uzyskały dochodów z wyjątkiem dochodów wolnych od podatku dochodowego, renty rodzinnej oraz dochodów nie powodujących obowiązku zapłaty podatku (**w 2011 r. była to kwota 3.091,00 zł**).

Ulgę należy obliczyć proporcjonalnie do okresu roku (w układzie miesięcznym), w którym dziecko było wychowywane. Wysokość ulgi zależy od liczby miesięcy roku, w ciągu których opiekun albo rodzic zajmował się dzieckiem. Kwota ulgi na jedno dziecko w 2011 r. wynosi **1.112,04 zł rocznie**. Za każdy miesiąc wychowywania dziecka przysługiwać będzie po 1/12 tej kwoty, czyli po 92,67 zł. Podatnik jest zobligowany do podania w zeznaniu podatkowym (załącznik PIT-O) numeru PESEL dziecka, a w przypadku braku tego numeru – imienia, nazwiska oraz daty urodzenia dziecka. Aby skorzystać z ulgi na dzieci trzeba będzie złożyć zeznanie podatkowe, bowiem od 2010 r. zlikwidowano możliwość rozliczenia tej ulgi za pośrednictwem płatnika (pracodawcy lub organu rentowego).

ODLICZENIE SKŁADEK ZAPŁACONYCH ZA GRANICĄ

Odliczeniu od podatku za 2011 r. podlegać będą składki zapłacone za granicą ze środków podatnika na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne w innym niż Polska państwie Unii Europejskiej (UE), lub innym państwie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) bądź w Konfederacji Szwajcarskiej. Warunki odliczenia takich składek są identyczne, jak w przypadku odliczenia składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne (o którym mowa wyżej).
Uwaga! Kwota składki na zagraniczne ubezpieczenie zdrowotne, o którą zmniejsza się podatek dochodowy nie może przekroczyć 7,75 proc. podstawy wymiaru tej składki.

ULGI MIESZKANIOWE – „DUŻA ULGA BUDOWLANA" I „ULGA REMONTOWA"

W ramach tej ulgi możemy jedynie odliczać wydatki poniesione w latach poprzedzających rok podatkowy, które nie znalazły pokrycia w dochodzie (przychodzie) – PIT/D.

1% NA POŻYTEK PUBLICZNY

W rozliczeniach podatkowych za 2011 r. podatnicy po raz kolejny mogą przekazać 1 proc. swojego podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego. Przekazania 1 proc. podatku należnego, dokonuje urząd skarbowy, na wniosek wyrażony w zeznaniu podatkowym. W tegorocznej kampanii składania PITów, wypełnienie wniosku jest równie proste jak w roku ubiegłym i polega wyłącznie na podaniu numeru wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego wybranej OPP oraz wysokości kwoty na jej rzecz.
Wyboru organizacji dokonuje się na podstawie wykazu organizacji mających status organizacji pożytku publicznego, którego ostateczna wersja zostanie opublikowana 15 marca 2012 roku na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej pod adresem **www.mpips.gov.pl/bip/** w zakładce *wykaz OPP*.
Naczelnik Urzędu Skarbowego zgodnie z wnioskiem podatnika zawartym w zeznaniu podatkowym lub w korekcie, która powinna zostać dokonana w ciągu miesiąca od upływu terminu dla złożenia zeznania podatkowego, przekaże kwotę 1 proc. podatku należnego na rzecz wskazanej organizacji. Warunkiem przekazania kwoty 1 proc. jest zapłata przez podatnika w pełnej wysokości podatku należnego stanowiącego podstawę obliczenia kwoty do przekazania na rzecz OPP, nie później niż w terminie dwóch miesięcy od upływu terminu dla złożenia zeznania podatkowego.

W przypadku zeznań podatkowych za 2011 r. (takich jak PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38 i PIT-39), przekazanie 1 proc. organizacjom pożytku publicznego nastąpi szybciej – rozpocznie się już w maju i potrwa do końca lipca 2012 r. Jedną z przyczyn takiej sytuacji, jest skrócenie z dwóch miesięcy do jednego, okresu na złożenie korekty zeznania, w której podatnik może zadeklarować 1 proc. na rzecz wybranej OPP, a także wprowadzenie dla wszystkich zeznań jednego terminu na przekazanie 1 proc. podatku.

ROZLICZENIE MAŁŻONKÓW

Co do zasady małżonkowie mogą rozliczać się wspólnie. Wspólne opodatkowanie małżonków nie jest możliwe jeżeli:

1. chociaż jeden z nich prowadzi działalność gospodarczą opodatkowaną kartą podatkową lub ryczałtem ewidencjonowanym (bez względu na to, czy uzyskał dochody z tej działalności, czy też nie). Dzieje się tak nawet wtedy, gdy zgłoszono zawieszenie działalności.
2. chociażby u jednego z nich dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowane są podatkiem liniowym.

Prawo do wspólnego rozliczenia nie przysługuje także podatnikom, którzy w trakcie roku podatkowego 2011 zawarli związek małżeński lub w stosunku do małżonków orzeczono separację lub którzy zawarli umowę wyłączającą wspólność majątkową.

Natomiast ze wspólnego rozliczenia dochodów małżonków mogą korzystać owdowiali podatnicy, którzy zawarli związek małżeński przed rozpoczęciem roku podatkowego, a ich małżonek zmarł w trakcie roku podatkowego lub w roku następnym, ale przed dniem złożenia wspólnego zeznania podatkowego (art. 6a ustawy o pdof).

Ten sposób opodatkowania łącznych dochodów małżonków nie jest jednak możliwy w sytuacji gdy jeden z małżonków był opodatkowany w sposób zryczałtowany, chyba że ryczałtem objęte były wyłącznie dochody z tytułu najmu, dzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, a umowy te nie zostały zawarte w ramach działalności gospodarczej.

Małżonkowie, którzy mają miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Polska państwie UE lub w państwie EOG lub Szwajcarii oraz małżonkowie, z których jeden jest polskim rezydentem podatkowym, a drugi jest rezydentem innego niż Polska państwa UE lub innego państwa EOG albo Szwajcarii mogą podlegać w Polsce wspólnemu opodatkowaniu – na zasadach określonych w ustawie – jeżeli w naszym kraju osiągnęli podlegające opodatkowaniu przychody w wysokości co najmniej 75% wszystkich uzyskanych w roku podatkowym przychodów i udokumentowali certyfikatem rezydencji swoje miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

Od rozliczeń podatkowych za 2010 r. zniesiony został wymóg składania dwóch podpisów na małżeńskim PIT. Wystarczy, że podpisze się na nim mąż lub żona. Podpis jednego małżonka będzie traktowany na równi ze złożonym przez niego oświadczeniem o upoważnieniu go przez współmałżonka do złożenia wniosku o łączne opodatkowanie. Oświadczenie to będzie składane pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznania. Ponadto nie ma już obowiązku składania w urzędzie papierowych pełnomocnictw do wysłania małżeńskiego PIT przez Internet.

ROZLICZENIE SAMOTNYCH RODZICÓW

W przypadku osób samotnie wychowujących dziecko zmiana przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych obowiązująca od 2011 roku, spowodowała doprecyzowanie, co należy rozumieć przez osobę samotnie wychowującą dziecko. Do preferencyjnego rozliczenia jako samotny rodzic nie wystarczy być tylko osobą formalnie samotną w rozumieniu przepisów art. 6 ust. 4 ustawy (panna, kawaler, wdowa, wdowiec, rozwódka, rozwodnik, osoba będącą w separacji, osoba pozostająca w związku małżeńskim, jeżeli małżonek został pozbawiony praw rodzicielskich lub odbywa karę pozbawienia wolności), ale faktycznie trzeba samotnie wychowywać dziecko.
W dalszym ciągu przysługuje preferencja tym podatnikom, których dzieci otrzymują **dodatek pielęgnacyjny oraz rentę socjalną,** a w przypadku pełnoletnich uczących się dzieci (do ukończenia 25 roku życia) również tym podatnikom, których dzieci **uczą się lub studiują poza granicami kraju.** Pamiętać jednak należy, że z preferencji mogą skorzystać osoby, których dzieci, w roku podatkowym, nie uzyskały dochodów z wyjątkiem dochodów wolnych od podatku dochodowego, renty rodzinnej oraz dochodów nie powodujących obowiązku zapłaty podatku (w 2011 r. była to kwota 3.091,00 zł).

ZATRUDNIENIE BEZROBOTNEGO W GOSPODARSTWIE DOMOWYM

Osoby prowadzące gospodarstwo domowe zachowują prawo do odliczenia od podatku wydatków poniesionych przez nie na opłacenie składek na ubezpieczenie społeczne bezrobotnego, wykonującego pracę zarobkową w tym gospodarstwie do końca obowiązywania umowy aktywizacyjnej zawartej przed dniem 1.01.2007 r., na zasadzie praw nabytych. Nie dotyczy to wydatków w związku z przedłużeniem umowy dokonanym po dniu 31 grudnia 2006 r.

SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI

Ustawodawca zwalnia od podatku dochód uzyskany z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych, jeżeli w okresie 2 lat od dnia zbycia podatnik przeznaczy uzyskany przychód na wskazane w art. 21 ust. 25 ustawy o pdof, własne cele mieszkaniowe, tj. m. in. na zakup domu lub mieszkania, zakup gruntu pod budowę budynku mieszkalnego, remont lub rozbudowę własnego budynku mieszkalnego (w tym również położonego w innym kraju UE, Europejskiego Obszaru Gospodarczego bądź w Szwajcarii), spłatę kredytu oraz odsetek od kredytu zaciągniętego na wybudowanie zbywanej nieruchomości. Zwolnienie odnosi się do dochodu uzyskanego z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych nabytych lub wybudowanych (oddanych do użytkowania) po 31 grudnia 2008 roku.

Dochód uzyskany z odpłatnego zbycia tych nieruchomości i praw będzie podlegał rozliczeniu w zeznaniu PIT-39 do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Podatek będzie wynosił 19% dochodu. W zeznaniu PIT-39 wykazuje się:

1. dochody uzyskane w roku podatkowym z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych i należny podatek PIT od dochodu, do którego nie ma zastosowania ulga mieszkaniowa, lub
2. dochody zwolnione z podatku PIT ze względu na ulgę mieszkaniową.

Zeznanie obejmuje dochody zwolnione z opodatkowania PIT niezależnie od tego, czy wydatki na cele mieszkaniowe zostały już poniesione w okresie od dnia odpłatnego zbycia do dnia złożenia zeznania, czy też będą poniesione dopiero po złożeniu zeznania tj. w okresie dwóch lat licząc od końca roku podatkowego, w którym uzyskany był przychód.

Do przychodów uzyskanych z odpłatnego zbycia budynku mieszkalnego lub mieszkania nabytych lub wybudowanych (oddanych do użytkowania) w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r. będzie miało zastosowanie zwolnienie z podatku dochodowego z tytułu tzw. „ulgi meldunkowej", jeżeli podatnik był tam zameldowany na pobyt stały przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy przed datą zbycia. **Zwolnienie dotyczy obojga małżonków, nawet wówczas, gdy warunek zameldowania spełnia tylko jeden z małżonków**. Warunkiem skorzystania z ulgi jest złożenie oświadczenia o zameldowaniu, w terminie złożenia zeznania podatkowego tj. do dnia 30 kwietnia, w urzędzie skarbowym właściwym według miejsca zamieszkania podatnika.

W RAMACH PRZYPOMNIENIA…

SKALA PODATKOWA OBOWIĄZUJĄCA W ROZLICZENIU ZA 2011 ROK

Podstawa obliczenia podatku	Wysokość podatku
do 85.528 zł	18% minus 556,02 zł
ponad 85.528 zł	14.839,02 zł plus 32% nadwyżki ponad 85.528 zł

Kwota wolna od podatku – **3.091 zł**

KOSZTY UZYSKANIA PRZYCHODÓW ZE STOSUNKU PRACY, STOSUNKU SŁUŻBOWEGO, PRACY NAKŁADCZEJ, SPÓŁDZIELCZEGO STOSUNKU PRACY W 2011 ROKU

Dla pracownika	Ryczałtowa kwota kosztów uzyskania przychodów w 2011 r.	
	miesięcznie	rocznie
a) uzyskującego przychody z tytułu jednego stosunku pracy	111,25 zł	1.335 zł
b) uzyskującego przychody równocześnie z więcej niż jednego stosunku pracy	z każdego stosunku zatrudnienia 111,25 zł	nie więcej jednak niż 2.002,05 zł
c) uzyskującego przychody z tytułu jednego stosunku pracy, jeżeli miejsce stałego lub czasowego zamieszkania podatnika położone jest poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy, a	139,06 zł	1.668,72 zł

podatnik nie uzyskuje dodatku za rozłąkę		
d) uzyskującego przychody równocześnie z więcej niż jednego stosunku pracy, gdy miejsce stałego lub czasowego zamieszkania podatnika jest położone poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy, a podatnik nie uzyskuje dodatku za rozłąkę	z każdego stosunku zatrudnienia 139,06 zł	nie więcej niż 2.502,56 zł

Jeżeli roczne koszty uzyskania przychodów określone wyżej są niższe od wydatków na dojazd do zakładu lub zakładów pracy środkami transportu autobusowego, kolejowego, promowego lub komunikacji miejskiej, w rocznym rozliczeniu koszty te mogą być przyjęte w wysokości wydatków faktycznie poniesionych, udokumentowanych wyłącznie imiennymi biletami okresowymi.